

Iris Åkerberg, statistiker
iris.akerberg@asub.ax
Tel. 018-25496

Offentlig ekonomi 2016:1
8.1.2016
Reviderad 10.1.2018

Kommunernas och kommunalförbundens budgeter 2016

Högre intäkter och kostnader

Kommunerna förväntar sig en höjning av verksamhetsintäkterna och en sänkning av verksamhetskostnaderna jämfört med 2014 års bokslut. Verksamhetsintäkterna budgeteras till 52 miljoner euro, en höjning med 14 miljoner. Verksamhetskostnaderna väntas bli 185 miljoner euro, vilket innebär en höjning med 30 miljoner jämfört med bokslutet 2014. Av verksamhetskostnaderna utgör personalutgifterna den största andelen. För 2016 förväntas personalutgifterna bli nästan två miljoner högre än i 2014 års bokslut. Andelen av verksamhetskostnaderna är 47 procent.

Lägre skatteintäkter

De sammanlagda skatteintäkterna beräknas uppgå till 105 miljoner, vilket är en minskning med närmare fem miljoner jämfört med bokslutet 2014. Av landsbygdskommunerna budgeterar fyra kommuner för högre skatteintäkter, medan fem kommuner budgeterar för lägre jämfört med 2014 års siffror. Av skärgårdskommunerna är fördelningen jämnare, tre kommuner för högre skatteintäkter och tre för lägre. Mariehamn tror på lägre skatteintäkter jämfört med 2014 års bokslut.

Något högre landskapsandelar

För landskapsandelarna budgeterar elva kommuner en ökning jämfört med bokslutet 2014. Mariehamn och nästan alla landsbygdskommunerna tror på högre landskapsandelar medan fyra av skärgårdskommunerna förväntar sig lägre andelar. Sammantaget budgeteras 37 miljoner euro i landskapsandelar, en ökning med drygt en miljon euro.

Många kommuner med minusresultat

Kommunernas sammanlagda årsbidrag beräknas till drygt nio miljoner, en minskning jämfört med bokslutet 2014 med närmare 18 miljoner euro. Alla kommuner förutom Sottunga förväntar sig ett positivt årsbidrag. Finström och Lemland har ett årsbidrag som är högre än avskrivningarna. Totalt beräknas årsbidraget utgöra 88 procent av avskrivningarna. Det sammanlagda resultatet för räkenskapsperioden 2016 budgeteras till -1,1 miljoner. I 2014 års bokslut var resultatet 24,6 miljoner euro. Finström, Lemland och Saltvik budgeterar ett positivt resultat, medan tolv kommuner förväntar sig ett minusresultat. Kökar budgeterar ett nollresultat.

Mindre investeringar i kommunerna

Inför 2016 budgeterar alla kommuner förutom Sottunga för investeringar. Totalt uppgår de planerade investeringarna till nästan 17 miljoner euro, vilket är sju miljoner mindre än i 2014 års bokslut.

Finansieringsandelar (från landskapet) täcker drygt fyra miljoner och försäljning av anläggningstillgångar täcker nästan två miljoner. Således planeras nettoinvesteringsutgifterna uppgå till nästan elva miljoner euro, som delvis finansieras med upplåning. Sex kommuner räknar med att ta upp nya långfristiga lån på sammanlagt 3,9 miljoner euro under 2016, vilket är 2,7 miljoner mindre än i bokslutet för 2014. Totalt beräknas årsbidraget räcka till 55 procent av investeringarna. Planerade investeringsutgifter enligt ekonomiplanerna är 14,4 miljoner för 2017 och 11,8 miljoner för 2018.

Beskrivning av statistiken

Statistiken i detta meddelande baseras på uppgifter som kommunerna och kommunalförbunden har levererat till ÅSUB. Tabellerna innehåller budgeternas resultaträkningsdel, vissa uppgifter ur finansieringsdelen samt några nyckeltal. Vissa jämförelser görs med boksluten för 2013 och 2014 samt budgeterna för 2013–2015. I tabellerna anges alla kostnader och underskott som negativa tal, medan intäkter och överskott redovisas som positiva tal. Alla uppgifter är i 1 000 euro om inte annat anges. För uträkning av euro per invånare har preliminära befolkningsuppgifter per 30.11.2015 från Befolkningsregistercentralen använts.

Verksamhetsbidraget visar nettokostnaderna för den löpande verksamheten, dvs det som skall finansieras med skatteinkomster, landskapsandelar och övriga finansiella inkomster.

Årsbidraget visar hur mycket som återstår till amorteringar och avskrivningar.

$\text{Årsbidragsprocent} = 100 \times \text{Årsbidrag} / \text{Driftsinkomster}$

Driftsinkomster = verksamhetsintäkter, skatteinkomster och landskapsandelar för driften

$\text{Årsbidrag i procent av avskrivningarna} = 100 \times \text{Årsbidrag} / \text{Avskrivningar på anläggningstillgångar}$. Detta nyckeltal visar i vilken grad kommunernas årsbidrag räcker till för finansiering av avskrivningarna.

$\text{Inkomstfinansiering av investeringar, procent} = 100 \times \text{Årsbidrag} / \text{Egna anskaffningsutgifter för investeringar (landskapsandelarna för investeringar fråndragna)}$. Detta nyckeltal visar hur stor del av nettoinvesteringsutgifterna som finansieras med egna inkomster.

$\text{Lånekostnadsbidrag, procent} = 100 \times (\text{Årsbidrag} + \text{ränteutgifter}) / (\text{Ränteutgifter} + \text{Amortering på långfristiga lån})$.

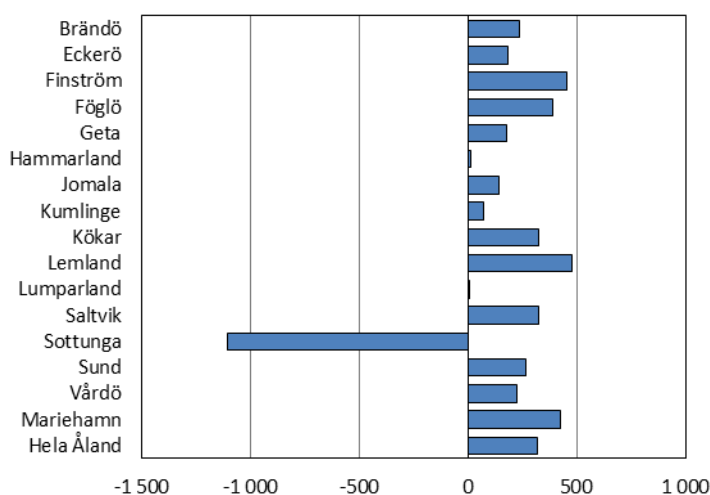
Mer statistik om kommunernas och kommunalförbundens ekonomi och verksamhet finns på ÅSUBs hemsida, www.asub.ax.

Tabell 1. Jämförelse av kommunernas bokslut 2013–2014 och budgeter 2013-2016

	2013		2014		2015	2016
	Budget	Bokslut	Budget	Bokslut	Budget	Budget
Verksamhetsintäkter, 1 000 euro	50 337	45 049	42 331	37 762	52 934	51 736
Verksamhetskostnader, 1 000 euro	-166 106	-160 777	-161 449	-155 165	-181 465	-184 775
Verksamhetsbidrag, 1 000 euro	-115 768	-115 730	-119 117	-117 406	-128 532	-133 040
Verks.intäkter/verks.kostnader, procent	30,3	28,0	26,2	24,3	29,2	28,0
Skatteintäkter, 1 000 euro	92 964	92 205	96 501	109 628	101 223	105 076
Landskapsandelar, 1 000 euro	35 361	35 531	34 779	35 307	35 754	36 661
Årsbidrag, 1 000 euro	11 570	11 255	11 197	26 885	8 438	9 246
Årsbidrag, procent	6,5	6,5	6,4	14,7	4,4	4,8
Årsbidrag, procent av avskrivningarna	100	102	98	239	84	88
Årsbidrag, euro per invånare	406	393	390	930	292	319
Räkenskapsperiodens resultat, 1 000 euro	33	2 990	-209	24 563	-1 514	-1 133
Investeringar, 1 000 euro	-19 612	-19 786	-15 473	-23 519	-15 145	-16 718
Nettoinvesteringar, 1 000 euro	-16 778	-8 192	-12 927	10 747	-13 575	-10 848
Ink.finansiering av investeringar, procent	69	137	87	-250	62	85
Skatteprocent	17,03	17,03	17,51	17,51	17,73	17,73

Ålands statistik- och utredningsbyrå

Figur 1. Budgeterat årsbidrag efter kommun 2016, euro per invånare

Tabell 2. Sammandrag av kommunernas budgeter 2016, 1 000 euro

	Brändö	Eckerö	Finström	Föglö	Geta	Hammar-land	Jomala	Kum-linge	Kökar	Lem-land
1. Budgetens resultaträkningsdel										
Verksamhetsintäkter	743	1 359	1 691	1 324	371	1 255	3 082	259	332	1 527
försäljningsinkomster	139	666	363	538	99	660	1 870	125	109	0
avgifter	63	274	411	241	144	289	1 211	86	103	0
Verksamhetskostnader	-3 243	-6 389	-12 674	-4 533	-3 199	-8 345	-23 012	-2 104	-1 787	-10 120
löner och arvoden	-1 322	-2 199	-4 566	-2 119	-1 425	-2 842	-7 483	-1 091	-999	-3 829
lönebikostnader	-315	-505	-1 123	-500	0	-675	-1 853	-264	-233	-890
köp av tjänster	-894	-3 356	-3 536	-1 030	-1 282	-3 497	-10 009	-491	-352	-3 968
material, förnödenheter och varor	-193	-498	-134	-439	-218	-702	-2 120	-186	-166	-891
understöd	-188	-337	-1 222	-127	-256	-586	-1 547	-186	-33	-542
Verksamhetsbidrag	-2 500	-5 030	-10 983	-3 209	-2 828	-7 090	-19 931	-1 845	-1 455	-8 593
Skatteintäkter	1 464	2 786	8 675	1 870	1 121	4 277	16 205	1 047	865	6 509
kommunalskatt	1 362	2 493	7 990	1 533	1 005	4 115	14 872	975	785	6 170
fastighetsskatt	33	234	230	110	96	86	419	49	70	224
samfundsskatt	57	36	400	163	6	50	834	15	10	65
övriga skatteintäkter	12	23	55	64	14	26	80	8	0	50
Landskapsandelar	1 160	2 416	3 524	1 554	1 803	2 820	4 364	822	698	3 050
Ränteintäkter	15	5	0	14	0	13	20	3	1	7
Övriga finansiella intäkter	0	1	10	0	0	1	2	6	0	3
Räntekostnader	-27	-7	-80	-9	-6	-1	0	-10	-28	-16
Övriga finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0	-4	0	0	-3
Årsbidrag	112	171	1 146	219	90	20	657	23	81	957
Avskrivningar och nedskrivningar	-346	-332	-660	-268	-140	-437	-1 143	-146	-81	-703
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	-234	-161	486	-50	-50	-417	-486	-123	0	254
2. Budgetens finansieringsdel										
<i>Investeringar</i>										
Investeringar i anläggningstillgångar	-330	-465	-1 348	-245	-801	-788	-1 338	-210	-206	-1 194
Finansieringsandelar för investeringar	4	60	0	16	382	85	320	0	0	0
Intäkter från försäljn. av anl.tillgångar	47	0	554	8	0	105	0	0	19	32
Nettoinvesteringar	-279	-405	-794	-221	-419	-598	-1 018	-210	-187	-1 162
Investeringsutgifter enligt ekonomiplan										
År 2017	-80	-651	-673	-676	-365	-1 497	-837	-35	0	-1 212
År 2018	-155	-184	-490	-197	-445	-671	-433	0	0	-529
<i>Förändring av utgivna lån</i>										
Ökning av utgivna lån	0	0	-200	0	0	0	0	0	0	0
Minskning av utgivna lån	0	0	0	0	0	0	0	16	0	0
<i>Förändring i lånestocken</i>										
Ökning av långfristiga lån	0	0	0	0	298	0	0	185	200	320
Minskning av långfristiga lån	-30	-53	-544	-68	-24	-34	0	-60	-75	-299
Förändring av kortfristiga lån	0	0	0	-68	274	0	0	0	0	21
3. Nyckeltal										
Verks.intäkter/verks.kostnader, proc.	22,9	21,3	13,3	29,2	11,6	15,0	13,4	12,3	18,6	15,1
Årsbidrag, procent	3,3	2,6	8,3	4,6	2,7	0,2	2,8	1,1	4,3	8,6
Årsbidrag, procent av avskrivn.	32	52	174	82	64	5	57	16	100	136
Årsbidrag, euro per invånare	238	184	455	392	179	13	142	72	325	482
Ink.finansiering av investeringar, proc.	40	42	144	99	21	3	65	11	-	82
Lånekostnadsbidrag, procent	244	297	196	296	318	60	-	47	106	309
Invånare 30.11.2015, prelim.	469	930	2 521	558	502	1 538	4 634	319	249	1 987

Ålands statistik- och utredningsbyrå

Tabell 2 forts...

	Lumpar- land	Saltvik	Sot-tunga	Sund	Vårdö	Marie- hamn	Lands- komm.	Lands- bygden	Skär- gården	Hela Åland
1. Budgetens resultaträkningsdel										
Verksamhetsintäkter	176	1 278	130	1 176	436	36 596	15 140	11 915	3 224	51 736
försäljningsinkomster	81	292	45	356	187	9 091	5 530	4 387	1 143	14 621
avgifter	95	621	11	259	122	3 699	3 930	3 304	626	7 629
Verksamhetskostnader	-2 507	-9 486	-874	-6 471	-3 056	-86 975	-97 800	-82 203	-15 597	-184 775
löner och arvoden	-1 046	-3 885	-214	-2 590	-1 494	-32 023	-37 104	-29 865	-7 239	-69 127
lönebidrag	-219	-959	-47	-611	-271	-8 930	-8 465	-6 835	-1 630	-17 395
köp av tjänster	-1 066	-3 013	-542	-2 210	-1 232	-13 949	-36 479	-31 937	-4 541	-50 428
material, förnödenheter och varor	-101	-961	-45	-473	-251	-6 950	-7 378	-6 098	-1 280	-14 328
understöd	-75	-621	-10	-255	-66	-4 162	-6 051	-5 441	-610	-10 213
Verksamhetsbidrag	-2 331	-8 209	-744	-5 295	-2 619	-50 379	-82 661	-70 290	-12 372	-133 040
Skatteintäkter	1 670	5 645	405	3 320	1 255	47 962	57 114	50 208	6 906	105 076
kommunalskatt	1 550	4 935	364	3 144	1 171	43 238	52 464	46 274	6 190	95 702
fastighetsskatt	70	92	34	130	68	1 318	1 945	1 581	364	3 263
samfundsskatt	40	580	7	21	6	3 169	2 290	2 032	258	5 459
övriga skatteintäkter	10	38	0	25	10	237	415	321	94	652
Landskapsandelar	685	3 194	234	2 281	1 476	6 580	30 081	24 137	5 944	36 661
Ränteintäkter	0	6	0	0	0	937	84	51	33	1 021
Övriga finansiella intäkter	0	0	0	3	1	347	27	20	7	374
Räntekostnader	-22	-40	-3	-31	-13	-482	-294	-203	-90	-776
Övriga finansiella kostnader	0	0	0	-3	0	-60	-10	-10	0	-70
Årsbidrag	2	597	-108	275	100	4 904	4 342	3 915	427	9 246
Avskrivningar och nedskrivningar	-191	-633	-29	-312	-157	-4 910	-5 578	-4 551	-1 027	-10 488
Extraordinära intäkter	0	110	0	0	0	0	110	110	0	110
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	-189	74	-137	-37	-57	-6	-1 127	-526	-601	-1 133
2. Budgetens finansieringsdel										
<i>Investeringar</i>										
Investeringar i anläggningstillgångar	-150	-807	0	-441	-65	-8 330	-8 388	-7 332	-1 056	-16 718
Finansieringsandelar för investeringar	0	0	0	160	0	3 198	1 027	1 007	20	4 225
Intäkter från försäljning av anl.tillgångar	0	20	0	0	0	860	785	711	74	1 645
Nettoinvesteringar	-150	-787	0	-281	-65	-4 272	-6 576	-5 614	-962	-10 848
Investeringar enligt ekonomiplan										
År 2017	0	-787	-15	-958	-28	-6 603	-7 814	-6 980	-834	-14 417
År 2018	-360	-1 923	-15	-712	-82	-5 600	-6 196	-5 747	-449	-11 796
<i>Förändring av utgivna lån</i>										
Ökning av utgivna lån	0	0	0	0	0	0	-200	-200	0	-200
Minskning av utgivna lån	0	0	0	0	15	0	31	0	31	31
<i>Förändring i lånestocken</i>										
Ökning av långfristiga lån	0	600	0	0	0	2 248	1 603	1 218	385	3 851
Minskning av långfristiga lån	-120	-190	0	-140	-75	-4 050	-1 712	-1 404	-308	-5 762
Förändring av kortfristiga lån	0	410	0	0	0	-1 802	637	705	-68	-1 165
3. Nyckeltal										
Verks.intäkter/verks.kostnader, proc.	7,0	13,5	14,9	18,2	14,3	42,1	15,5	14,5	20,7	28,0
Årsbidrag, procent	0,1	5,9	-14,0	4,1	3,2	5,4	4,2	4,5	2,7	4,8
Årsbidrag, procent av avskrivn.	1	94	-372	88	64	100	78	86	42	88
Årsbidrag, euro per invånare	5	327	-1 102	268	225	428	248	255	200	319
Ink.finansiering av investeringar, proc.	1	76	-	98	154	115	66	70	44	85
Lånekostnadsbidrag, procent	17	277	-	179	128	119	231	256	130	153
Invånare 30.11.2015, prelim.	401	1 828	98	1 026	444	11 449	17 504	15 367	2 137	28 953

Tabell 3. Sammandrag av kommunalförbundens budgeter 2016

	Oasen boende- o vårdcenter	Södra Ål. högst.distr.	Norra Ål. högst.distr.	Ål. Oms. förbund	Ål. Miljö- service	Ål. Kom. förbund	Totalt
1. Budgetens resultaträkningsdel							
Verksamhetsintäkter	5 315	6 325	4 184	11 396	1 294	262	28 776
försäljningsinkomster	4 404	6 234	4 118	10 854	1 294	21	26 925
avgifter	911	91	0	260	0	0	1 262
Verksamhetskostnader	-5 225	-6 153	-4 085	-11 173	-1 244	-261	-28 141
löner och arvoden	-3 416	-3 666	-2 224	-6 552	-241	-82	-16 181
lönebikostnader	-826	-832	-560	-1 767	-51	-18	-4 054
köp av tjänster	-341	-964	-848	-2 330	-952	-119	-5 554
material, förnödenheter och varor	-643	-689	-357	-524	0	-7	-2 220
understöd	0	-3	-96	0	0	0	-99
Verksamhetsbidrag	91	172	99	223	50	0	635
Skatteintäkter	0	0	0	0	0	0	0
kommunalskatt	0	0	0	0	0	0	0
fastighetskatt	0	0	0	0	0	0	0
samfundsskatt	0	0	0	0	0	0	0
övriga skatteintäkter	0	0	0	0	0	0	0
Landskapsandelar	0	0	0	0	0	0	0
Ränteintäkter	1	0	0	0	4	0	5
Övriga finansiella intäkter	0	4	0	0	0	0	4
Räntekostnader	0	0	0	-40	-2	0	-42
Övriga finansiella kostnader	0	0	0	0	0	0	0
Årsbidrag	91	176	99	183	52	0	601
Avskrivningar och nedskrivningar	-91	-176	-99	-183	-12	0	-561
Extraordinära intäkter	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader	0	0	0	0	0	0	0
Räkenskapsperiodens resultat	0	0	0	0	40	0	40
2. Budgetens finansieringsdel							
<i>Investeringar</i>							
Investeringar i anläggningstillgångar	-135	-198	-218	-400	-35	0	-986
Finansieringsandelar för investeringar	135	198	0	0	0	0	333
Intäkter från försäljn.av anl.tillgångar	0	0	0	0	0	0	0
Nettoinvesteringar	0	0	-218	-400	-35	0	-653
Investeringsutgifter enligt ekonomiplan							
År 2017	-142	-145	-150	-50	-8	0	-495
År 2018	-157	-116	-150	0	-35	0	-458
<i>Förändring av utgivna lån</i>							
Ökning av utgivna lån	0	0	0	0	0	0	0
Minskning av utgivna lån	0	0	0	0	0	0	0
<i>Förändring i lånestocken</i>							
Ökning av långfristiga lån	0	0	110	0	0	0	110
Minskning av långfristiga lån	0	0	0	0	0	0	0
Förändring av kortfristiga lån	0	0	0	0	0	0	0

Ålands statistik- och utredningsbyrå

Små öknings i kommunalförbunden

Kommunalförbundens verksamhetsintäkter och –kostnader budgeteras till 29 respektive 28 miljoner euro för 2016. Intäkterna och kostnaderna är närmare två miljoner euro högre jämfört med 2014 års bokslut. Kostnaderna finansieras till 96 procent med försäljningsinkomster, där betalningsandelar från kommunerna utgör den största delen. Personalkostnaderna står för över två tredjedelar av kommunalförbundens verksamhetskostnader.

Kommunalförbunden är försiktiga i sina investeringar

För 2016 budgeterar förbunden en miljon euro i investeringar. Enligt bokslutet för 2014 hade kommunalförbunden investeringar för drygt en halv miljon euro. Enligt ekonomiplanerna blir det lägre investeringar både för 2017 och 2018, ca 0,5 miljoner euro.

Tabell 4. Skattesatser för kommunal inkomstskatt och fastighetsskatt 2015-2016

	Kommunalskatt,		Fastighetsskatt, procent					
	procent		Stadigvarande bostad		Annan bostad		Allmän skatteprocent	
	2015	2016	2015	2016	2015	2016	2015	2016
Brändö	16,75	16,75	0,00	0,00	0,90	0,90	0,00	0,00
Eckerö	18,50	18,50	0,00	0,00	0,90	0,90	0,70	0,70
Finström	19,50	19,50	0,00	0,00	0,90	0,90	0,75	0,75
Föglö	17,25	17,25	0,00	0,00	0,90	0,90	0,70	0,70
Geta	17,50	17,50	0,00	0,00	0,90	0,90	0,50	0,50
Hammarland	17,25	17,25	0,00	0,00	0,90	0,90	0,20	0,20
Jomala	17,00	17,00	0,00	0,00	0,90	0,90	0,50	0,50
Kumlinge	18,50	19,00	0,00	0,00	0,90	0,90	0,40	0,40
Kökar	19,75	19,75	0,00	0,00	0,90	0,90	0,80	0,80
Lemland	16,75	16,75	0,00	0,00	0,90	0,90	0,70	0,70
Lumparland	19,50	19,50	0,00	0,00	0,90	0,90	0,60	0,60
Saltvik	16,75	16,75	0,00	0,00	0,90	0,90	0,20	0,20
Sottunga	18,00	18,00	0,50	0,50	0,90	0,90	0,70	0,70
Sund	19,50	19,50	0,00	0,00	0,90	0,90	0,75	0,75
Vårdö	18,50	19,00	0,00	0,00	0,90	0,90	0,15	0,15
Mariehamn	17,75	17,75	0,30	0,30	0,90	0,90	0,20	0,20
Landskomm.	17,71	17,73	0,00	0,00	0,90	0,90	0,53	0,53
-Landsbygden	17,69	17,69	0,00	0,00	0,90	0,90	0,55	0,55
-Skärgården	17,88	18,05	0,02	0,02	0,90	0,90	0,40	0,40
Åland	17,73	17,74	0,14	0,14	0,90	0,90	0,38	0,38

Fotnot: Uppgifterna för den genomsnittliga kommunalskattesatsen för 2015 är reviderade

Ålands statistik- och utredningsbyrå

Marginell höjning av inkomstskattesatsen 2016

I *tabell 4* redovisas uppgifter om kommunernas uttaxering av kommunalskatt och fastighetsskatt 2015 och 2016.

Medeltalen för hela Åland och regionerna är vägda med den beskattningsbara inkomsten respektive

beskattningsvärdena för fastighetsskatten. Inkomstskattesatsen för hela Åland ligger i genomsnitt på 17,74 procent.

Kumlinge och Vårdö valde att höja sin inkomstskattesats med 0,50 procentenheter, de övriga kommunerna behöll den

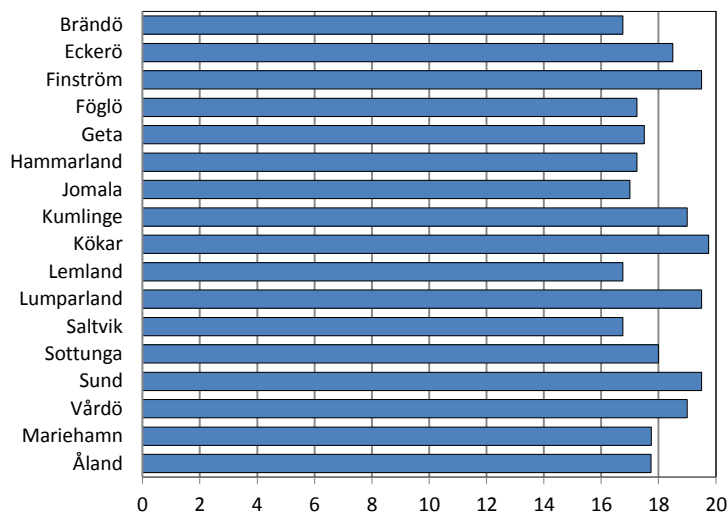
oförändrad. Lägst inkomstskattesats har Brändö, Lemland och Saltvik, 16,75 procent, medan Kökar har den högsta, 19,75

procent. I dagsläget är det två kommuner, Sottunga och Mariehamn, som utnyttjar möjligheten att beskatta det

stadigvarande boendet med 0,50 respektive 0,30 procent. Samtliga kommuner bibehåller 0,90 procent skattesats för

övriga bostadsbyggnader. Brändö är den enda kommunen som inte tar ut någon allmän skatteprocent på fastighetsskatt, de övriga har procentsatser mellan 0,15 och 0,80. I genomsnitt är den allmänna skattesatsen 0,38 procent.

Figur 2. Skattesatser för kommunal inkomstskatt 2016

ÅS
UP

Ålandsvägen 26
PB 1187
AX - 22 111 MARIEHAMN